

Základní škola a mateřská škola Batelov, příspěvková organizace	
Směrnice o ochraně oznamovatelů (Whistleblowing)	
Č.j.: ZSB 5/2024	Účinnost od: 3. 1. 2024
Spisový znak: A.1.5.	Skartační znak: A5
Změny:	

Obsah

Článek 1	Úvodní ustanovení
Článek 2	Základní pojmy z oblasti ochrany oznamovatele
Článek 3	Obecné zásady
Článek 4	Ochrana oznamovatele
Článek 5	Obsah a způsob podání oznámení
Článek 6	Evidence oznámení
Článek 7	Závěrečné ustanovení

Přílohy

Příloha č. 1 - Informace pro oznamovatele

Příloha č. 2 - Formulář pro oznamování protiprávního jednání

Článek 1

Úvodní ustanovení

1.1. V souladu se Směrnicí EU č.2019/1937 ze dne 23.10.2019 o ochraně osob, které oznamují porušení práva Unie (dále jen Směrnice EU), s platností ode dne 17.12.2021, a v souladu se zákonem č. 171/2023 Sb., o ochraně oznamovatelů zavádí škola jako povinný subjekt v souladu s článkem č. 8 Směrnice EU způsoby a pravidla pro oznamování protiprávního jednání.

1.2. Tato směrnice upravuje pravidla ochrany oznamovatelů protiprávního jednání. Vytváří vnitřní oznamovací systém jako bezpečný postup pro přijímání a šetření oznámení.

Článek 2

Základní pojmy z oblasti ochrany oznamovatele

Dobrá víra představuje přesvědčení zaměstnance, že v případě oznámení podezření z páchaní protiprávního jednání na pracovišti, takto činí v dobrém úmyslu, bez jakýchkoliv vedlejších pohnutek, bez ohledu na vlastní osobní prospěch, a to za účelem vyřešení a zamezení takovému jednání. Vědomě nepravdivé oznámení nepožívá ochrany proti odvetným opatřením.

Protiprávnost jednání definuje zákon taxativním výčtem takových jednání, která dle zákona zakládají způsobilost podat oznámení. Oznámení musí obsahovat informace o jednání, které:

- a) má znaky trestného činu,
- b) má znaky přestupku, za který je stanovena sazba pokuty, jejíž horní hranice je alespoň 100.000 Kč,
- c) porušuje zákon, nebo
- d) porušuje jiný právní předpis nebo předpis Evropské unie v oblasti:

- finančních služeb, povinného auditu a jiných ověřovacích služeb, finančních produktů a finančních trhů,
- daně z příjmů právnických osob,
- předcházení legalizaci výnosů z trestné činnosti a financování terorismu,
- ochrany spotřebitele,
- souladu s požadavky na výrobky včetně jejich bezpečnosti,
- bezpečnosti dopravy, přepravy a provozu na pozemních komunikacích,
- ochrany životního prostředí,
- bezpečnosti potravin a krmiv a ochrany zvířat a jejich zdraví,
- radiační ochrany a jaderné bezpečnosti,
- hospodářské soutěže, veřejných dražeb a zadávání veřejných zakázek,
- ochrany vnitřního pořádku a bezpečnosti, života a zdraví,
- ochrany osobních údajů, soukromí a bezpečnosti sítí elektronických komunikací a informačních systémů,
- ochrany finančních zájmů Evropské unie podle článku 325 Smlouvy o fungování EU, nebo
- fungování vnitřního trhu podle čl. 26 odst. 2 Smlouvy o fungování EU včetně ochrany hospodářské soutěže a státní podpory podle práva Evropské unie.

Odvetné opatření je jakékoliv přímé/nepřímé jednání či opomenutí v souvislosti s výkonem práce nebo jinou obdobnou činností oznamovatele, které je vůči němu směřováno, a to z důvodu, že oznamovatel učinil oznámení pro podezření z páčání protiprávního jednání na pracovišti. Takovéto jednání má za důsledek způsobit oznamovateli neoprávněnou újmu. Odvetnému opatření nesmí být vystaven oznamovatel ani další osoby s ním spřízněné nebo mu osoby blízké.

Ochranou se rozumí takové jednání a opatření ze strany povinného subjektu, které zaručí podporu a záštitu oznamovateli, a to zejména s ohledem na ochranu jeho osobnostních a majetkových práv.

Oznámením se rozumí skutečnosti a informace o tom, že existuje důvodné podezření o páčání protiprávního jednání na pracovišti, k němuž došlo:

- a) u osoby, pro niž oznamovatel vykonával nebo vykonává práci nebo jinou obdobnou činnost, nebo
- b) u osoby, se kterou oznamovatel byl nebo je v kontaktu v souvislosti s výkonem práce nebo jinou obdobnou činností.

Oznamovací systém představuje souhrn postupů a nástrojů, které jsou využívány pro podání/přijímání oznámení, nakládání s ním, k zajištění anonymity oznamovatele a dalších osob, k ochraně informací a dalších skutečností uvedených v oznámení a pro komunikaci s oznamovatelem. Oznamovací systém lze dělit na vnitřní, který zřizuje povinný subjekt, a externí, který zřizuje Ministerstvo spravedlnosti České republiky.

Oznamovatelem je fyzická osoba, která v souvislosti s výkonem práce či jiné k tomu obdobné činnosti má důvodné podezření, že v rámci organizace, kde je zaměstnána, dochází k protiprávnímu jednání, a tedy takovouto skutečnost oznámila prostřednictvím vnitřního oznamovacího systému, externího oznamovacího systému, uveřejněním nebo prostřednictvím orgánů činných v trestním řízení.

Porušením se rozumí takové jednání nebo opomenutí, které má za důsledek nedodržení povinnosti ukládané předpisy Evropské unie, mezinárodními smlouvami, zákony, podzákonými předpisy, profesními standardy, interními pravidly a postupy nebo popírá jejich účel a smysl, za kterým byly přijaty.

Příslušnou osobou se rozumí vybraná osoba z řad zaměstnanců povinného subjektu, která je zodpovědná za přijetí, řádné prošetření a vyhodnocení podaného oznámení. Tato osoba je po prošetření okolností povinna navrhnout řešení, v případě že shledá podané oznámení jako důvodné. Další práva a povinnosti pro příslušnou osobu jsou uvedena v této směrnici.

Uveřejněním se rozumí zpřístupnění informací uvedených v oznámení veřejnosti.

Whistleblowing je forma interního/externího podání oznámení příslušné osobě oznamovatelem z důvodu podezření páchání protiprávní činnosti, o které se oznamovatel dozvěděl v souvislosti s prací nebo jinou obdobnou činností, a to za účelem odhalení takového protiprávního jednání.

Článek 3

Obecné zásady

1. Oznamovatel, který má důvodné podezření, že v rámci organizace, ve které je zaměstnán dochází k protiprávnímu jednání, či jinému porušování povinností v rámci zákona, má možnost oznámit takovéto jednání v dobré víře bez jakýchkoliv obav z odvetných opatření.
2. Oznamovateli bude ze strany povinného subjektu, jednal-li v dobré víře, poskytnuta maximální možná míra ochrany před odvetnými opatřeními, zejména bude zaručeno zajištění anonymity oznamovatele.
3. Veškerá oznámení budou posuzována spravedlivě, objektivně, anonymně a budou vyřízena a prošetřena v zákonem stanovených lhůtách.

Článek 4

Ochrana oznamovatele

- 4.1. Totožnost oznamovatele je chráněným údajem, nelze jej sdělit bez výslovného souhlasu oznamovatele třetím osobám, s výjimkou dožadání ze strany orgánů činných v trestním řízení či dalších výjimek stanovených zákonem.
- 4.2. Oznamovatelé jsou zákonem chráněni před odvetným opatřením.
- 4.3. Odvetným opatřením se rozumí jednání, které bylo vyvoláno oznámením a které oznamovateli může způsobit újmu.
- 4.4. Odvetným opatřením je zejména
 - rozvázání pracovního poměru nebo neprodloužení pracovního poměru na dobu určitou;
 - zrušení právního vztahu založeného dohodou o provedení práce nebo dohodou o pracovní činnosti;
 - odvolání z místa vedoucího zaměstnance;
 - uložení kárného opatření nebo kázeňského trestu;
 - snížení mzdy, platu nebo odměny nebo nepřiznání osobního příplatku;

- přeložení nebo převedení na jinou práci nebo na jiné služební místo;
- negativní služební hodnocení nebo pracovní posudek;
- neumožnění odborného rozvoje;
- změna pracovní doby;
- neopodstatnění vyžadování lékařského posudku nebo pracovně lékařské prohlídky;
- výpověď nebo odstoupení od smlouvy, nebo
- zásah do práva na ochranu osobnosti.

4.5. Oznamovatel má právo na ochranu v případě existence oprávněných důvodů na podezření z protiprávního jednání či jiného porušování povinností spadající do oblasti působnosti zákona bez obav, že ze strany povinného subjektu bude docházet k jakýmkoliv odvetným opatřením.

4.6. Oznamovatel má právo na ochranu před odvetnými opatřeními, pokud podal oznámení prostřednictvím vnitřního oznamovacího systému, externího oznamovacího systému, uveřejněním nebo prostřednictvím orgánů činných v trestním řízení.

4.7. Oznamovateli se zaručuje zajištění maximální možné míry ochrany, zejména pak zajištění anonymity a zajištění důvěrnosti informací uvedených v oznámení.

4.8. Zpracování osobních údajů je prováděno v souladu s platnou právní úpravou, zejména se zákonem č. 110/2019 Sb., o zpracování osobních údajů, v platném znění a pravidel GDPR. Osobní údaje nepodstatné pro zpracování konkrétního oznámení, nebudou evidovány a bez odkladu vymazány. Pokud to bude možné, tyto údaje budou anonymizovány.

4.9. Oznamovatel má právo být informován o průběhu vyšetřování podaného oznámení, pokud toto nenaruší samotné vyšetřování nebo nepoškodí práva dalších osob. Oznamovatel nemá právo na poskytnutí kopie materiálů týkajících se vyšetřování.

4.10. Oznamovateli nemůže být poskytnuta ochrana v souladu se zákonem, pokud se prokáže, že vědomě uvedl nepravdivé údaje nebo nejednal v dobré víře. Důsledky takového jednání budou posuzovány v souladu s právním řádem České republiky či vnitřními předpisy organizace.

4.11. Nepravdivá oznámení

Podání vědomě nepravdivého oznámení je přestupkem, který může být sankcionován pokutou do 50 000 Kč.

Článek 5

Obsah a způsob podání oznámení

5.1. Oznamovatel může podat oznámení:

- a) vnitřním oznamovacím systémem (VOS), který škola zřídila,
- b) prostřednictvím Ministerstva spravedlnosti.

5.2. Přijímat oznámení od oznamovatele a vykonávat další činnosti s tím související prostřednictvím VOS je oprávněna pouze příslušná osoba Mgr. Jaroslava Nevěčná.

5.3. Totožnost příslušné osoby, její e-mailová adresa a telefonní číslo jsou zveřejněny způsobem umožňujícím dálkový přístup na webových stránkách školy. Spolu s tím jsou na úřední desce zveřejněny také informace o implementaci problematiky ochrany oznamovatelů (viz příloha č. 1).

5.4. Oznámení je možné podat prostřednictvím VOS

- a) písemně, v listinné podobě předat osobně,
- b) písemně prostřednictvím poštovních služeb doporučeným dopisem, nebo dopisem s doručenkou na adresu Základní škola a mateřská škola Batelov, příspěvková organizace, Školní 373, 588 51 Batelov a označením na obálce „Whistleblowing – neotvírat“
- c) písemně elektronicky zasláním na zvlášť pro tyto účely zřízenou e-mailovou adresu whistleblowing@zsbatelov.cz, k níž má přístup pouze příslušná osoba
- d) ústně osobně, pokud o to oznamovatel požádá a s příslušnou osobou si domluví místo a termín
- e) ústně telefonicky, na telefon 731 440 802

Při podání oznámení ústní formou má příslušná osoba povinnost pořídit zvukovou nahrávku nebo přepis ústního oznámení, ale pouze tehdy, pokud s tím oznamovatel vysloví souhlas.

Informace o možnosti podání oznámení škola uveřejňuje způsobem umožňujícím dálkový přístup.

5.5. Příslušná osoba má nad rámec povinností stanovených v této směrnici, povinnost zejména:

- a) přijmout oznámení od oznamovatele prostřednictvím VOS, zaevidovat takovéto podání, prošetřit okolnosti a skutečnosti související s podáním, navrhnout případné opatření k nápravě, pokud se prokáže, že oznámení bylo podáno důvodně;
- b) nenechat se ovlivňovat v rámci své činnosti jakoukoliv další osobou a jednat v zájmu maximální možné míry ochrany oznamovatele, zejména zachovávat mlčenlivost o skutečnostech souvisejících s podaným oznámením. Příslušná osoba je povinna zachovávat mlčenlivost dle předchozí věty i po ukončení vyšetřování podaného oznámení;
- c) vést centrální evidenci podaných oznámení, a to způsobem, kterým nebude ohrožena ochrana oznamovatele a ani porušeny vnitřní předpisy;
- d) činit veškeré nezbytné administrativní kroky po přijetí podaného oznámení (např. sepsat záznam o ústním podání oznámení nebo pořídit přepis nahrávky obsahující oznámení);
- e) vyzoomět oznamovatele o přijetí oznámení do 7 dnů od jeho přijetí;
- f) informovat oznamovatele o výsledku šetření podaného oznámení, navrhovaných opatřeních, pokud se prokázalo, že oznámení bylo důvodné a to do 30 dnů od podání oznámení (nejpozději do 90 dnů ve skutkově nebo právně složitých případech). Povinnost informovat oznamovatele dle předchozí věty se vztahuje i na situaci, kdy příslušná osoba vyhodnotí oznámení jako nedůvodné.

5.6. Příslušná osoba je při své činnosti oprávněny požadovat součinnost všech zaměstnanců. Zaměstnanci jsou povinni tuto součinnost poskytnout.

Článek 6

Evidence oznámení

6.1. Příslušná osoba vede elektronickou evidenci oznámení. Podaná oznámení a související dokumenty evidují ve spisové službě v souladu s vnitřními předpisy.

6.2. Přijatá oznámení se evidují v následujícím rozsahu:

- a) datum přijetí oznámení,
- b) jméno, příjmení, datum narození a kontaktní údaje oznamovatele, nebo jiné údaje, z nichž je možné dovodit totožnost oznamovatele, jsou-li tyto známy,
- c) shrnutí podstaty a obsahové stránky oznámení, včetně identifikace osob, vůči kterým je oznámení směřováno, je-li jejich totožnost známa,
- d) datum ukončení posouzení důvodnosti oznámení příslušnou osobou a jeho výsledek.

6.3. Pokud je to možné, pro získání údajů využije příslušná osoba formulář uvedený v příloze č. 2 této směrnice.

6.4. Organizace technickými a organizačními prostředky zajistí, aby se s podanými oznámeními mohla seznamovat pouze příslušná osoba. Ta nesmí poskytnout žádné třetí osobě informace, které by mohly zmařit nebo ohrozit účel oznámení.

6.5. Oznámení podaná dle zákona budou v souladu s touto směrnicí uchována po dobu 5 let od přijetí oznámení.

Článek 7

Závěrečné ustanovení

7.1. Tato směrnice je vydána písemně a je závazná pro všechny zaměstnance organizace, ti s ní byli seznámeni prokazatelným způsobem. Směrnice je trvale přístupná všem zaměstnancům způsobem na pracovišti obvyklým, jiným osobám v době provozu školy na podatelně školy a také způsobem umožňující dálkový přístup.

7.2. Jejím smyslem je nastavit a zdokumentovat postupy pro přijímání, správu a šetření oznámení, včetně postupů pro ochranu osobních údajů oznamovatelů, zavést bezpečné nástroje pro přijímání oznámení, zvýšit povědomí zaměstnanců a dalších osob o možnosti zabránit protiprávnímu jednání.

7.3. Směrnice nabývá účinnosti dnem 3. 1. 2024

V Batelově dne 3.1.2024

Vypracovala: Ing. Alena Vybíralová, ředitelka školy

**Informace pro oznamovatele protiprávního jednání podle zákona č. 171/2023 Sb.
Prohlášení o implementaci Směrnice EU o whistleblowingu.**

- 1) V souladu se Směrnicí EU č.2019/1937 ze dne 23.10.2019 o ochraně osob, které oznamují porušení práva Unie (dále jen Směrnice EU), s platností ode dne 17.12.2021, a v souladu se zákonem č. 171/2023 Sb., o ochraně oznamovatelů, zavádí Základní škola a mateřská škola Batelov, příspěvková organizace jako povinný subjekt v souladu s článkem 8 Směrnice EU následující způsoby a pravidla pro oznamování protiprávního jednání.
- 2) Škola jako povinný subjekt má zpracovanou vnitřní směrnici pro tuto problematiku, kterou zveřejňuje na své úřední desce. Směrnice zavádí vnitřní oznamovací systém jako souhrn postupů při přijímání oznámení, jejich evidenci a zpracování, ochraně totožnosti oznamovatele a ochraně informací uvedených v oznámení.
- 3) Každá osoba - oznamovatel, který se v souvislosti s prací nebo jinou obdobnou činností (Směrnice EU) dozví o porušování práv Unie, může podat informace o možném protiprávním jednání, k němuž došlo nebo má dojít
 - a) písemně elektronicky na e-mailové adrese whistleblowing@zsbatelov.cz
 - b) v listinné podobě na adresu Základní škola a mateřská škola Batelov, příspěvková organizace, Školní 373, 588 51 Batelov a označením na obálce „Whistleblowing – neotvírat“
 - c) nebo osobně u příslušné osoby (nejdéle do 14 dnů ode dne, kdy o to oznamovatel požádal)
 - d) telefonicky 731 440 802
- 4) Oznamovatel bude poučen o právech a povinnostech, které pro něj vyplývají ze zákona, o poučení bude vyhotoven záznam. Oznamovatel by měl jednat ve veřejném zájmu a v dobré víře, že jím podávané oznámení se opírá o věrohodná fakta a skutečnosti. Pokud oznamovatel podá vědomě nepravdivé oznámení, dopustí se přestupku, za který lze uložit pokutu do 50 000 Kč.
- 5) O ústním oznámení se pořídí jeho zvuková nahrávka nebo záznam, pokud s tím oznamovatel souhlasí.
- 6) S podanými oznámeními se může seznamovat pouze dále uvedená příslušná osoba, která nesmí poskytnout informace, které by mohly zmařit nebo ohrozit účel podávání oznámení. Příslušná osoba posoudí důvodnost podaného oznámení a vyrozumí oznamovatele o přijetí oznámení podle § 12 odst. 2 a o výsledcích posouzení důvodnosti oznámení podle § 12 odst. 3 a o přijetí vhodných opatření k nápravě nebo předejití protiprávního stavu v návaznosti na podané oznámení. Není-li oznámení vyhodnoceno jako důvodné, příslušná osoba bez zbytečného odkladu písemně vyrozumí oznamovatele o tom, že na základě skutečností uvedených v oznámení a všech okolností, které jí jsou známy, neshledala podezření ze spáchání protiprávního jednání, nebo neshledala, že oznámení se zakládá na nepravdivých

informacích, a poučí oznamovatele o právu podat oznámení u orgánu veřejné moci. Je-li oznámení vyhodnoceno jako důvodné, příslušná osoba škole navrhne opatření k nápravě protiprávního stavu. O přijatém opatření povinný subjekt neprodleně vyrozumí příslušnou osobu, která o něm bez zbytečného odkladu písemně vyrozumí oznamovatele.

- 7) Škola vylučuje přijímání oznámení od osob, které pro školu nevykonávají práci, nebo jinou obdobnou činnost podle uvedeného zákona.
- 8) Totožnost oznamovatele je chráněným údajem, příslušná osoba je vázána mlčenlivostí. Oznamovateli podle zákona č. 171/2023 Sb., náleží ochrana před odvetnými opatřeními.
- 9) Pro oznámení lze využít formulář (vyvěšený na úřední desce), nebo způsob oznámení lze dohodnout s příslušnou osobou:

Kontaktní údaje příslušné osoby pro příjem a zpracování oznámení:

Jméno, příjmení pověřené osoby	Mgr. Jaroslava Nevěčná
Adresa pro zasílání písemných oznámení	Základní škola a mateřská škola Batelov, příspěvková organizace Školní 373 588 51 Batelov
telefon	731 440 802
email	whistleblowing@zsbatelov.cz

Formulář pro oznamování protiprávního jednání

Oznamovatel (jméno a příjmení, datum narození)

Adresa

Telefon

Email

Povinný subjekt (na koho oznámení směřuje)

Vztah k povinnému subjektu (zaměstnanec, firma, obchodní partner, volený orgán,...)

Text oznámení:

Chci být zpětně kontaktován / Nechci být zpětně kontaktován

Kontaktní údaje příslušné osoby pro příjem a zpracování oznámení:

Jméno, příjmení pověřené osoby	Mgr. Jaroslava Nevěčná
Adresa pro zasílání písemných oznámení	Základní škola a mateřská škola Batelov, příspěvková organizace Školní 373 588 51 Batelov
telefon	731 440 802
email	whistleblowing@zsbatelov.cz

Listinná podání označte na obálce: „Whistleblowing – neotvírat“